

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Evy Zálešákové a soudců Mgr. Martiny Polákové a Mgr. Jiřího Vašíčka ve věci

žalobkyně: **M. J.**, narozená dne XXXXX
bytem XXXXX, XXXXX
zastoupená advokátem Mgr. Ing. Michalem Hebkým
sídlem Osiková 33, 637 00 Brno

proti
žalované: **LUMINEX, společnost s ručením omezeným**, IČO: 41191455
sídlem Petra Rezka 10, 140 00 Praha 4
zastoupená advokátkou Mgr. Tat'ánou Malmstedt Kolářovou
sídlem Bělehradská 1191/9, 400 01 Ústí nad Labem

o určení neplatnosti rozvázání pracovního poměru okamžitým zrušením, o odvolání žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Brně ze dne 31. 1. 2020, č. j. 38 C 85/2016-203,

takto:

- I. Rozsudek soudu I. stupně se v napadeném výroku I. **potvrzuje**.
- II. Ve výroku II. o nákladech řízení se rozsudek soudu I. stupně **zrušuje a** věc se **vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud I. stupně zamítl žalobu, podle které se žalobkyně domáhala určení neplatnosti okamžitého zrušení pracovního poměru ze dne 23. 2. 2016 a žádnému z účastníků nebylo přiznáno právo na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Bártová, DiS.

2. Soud I. stupně vzal za prokázáno, že žalobkyně porušila své pracovní povinnosti zvláště hrubým způsobem, když tržbu za prodej svítidla dne 3. 2. 2016 zapsala jako tržbu na žalobkyni, i když prodej měla uskutečnit třetí osoba. S ohledem na charakter porušení pracovní povinnosti, ztrátu důvěry zaměstnavatele soud I. stupně dospěl k závěru, že intenzitu tohoto porušení pracovních povinností je třeba hodnotit jako porušení pracovních povinností zvláště hrubým způsobem.
3. Proti tomuto rozsudku v zákonné lhůtě podala odvolání žalobkyně. Odvolatelka má za to, že soud na základě provedeného dokazování dospěl k nesprávnému skutkovému zjištění a nesprávně věc právně posoudil. Odvolatelka poukázala na nevěrohodnost výpovědi jednatele žalované a svědkyně S., přičemž není zřejmé, z čeho soud I. stupně vyhodnotil výpověď žalobkyně jako rozpornou. S ohledem na formulaci okamžitého zrušení pracovního poměru a všechny okolnosti žalobkyně nemohla ke dni okamžitého zrušení pracovního poměru vědět, o co se přesně jedná. Žalobkyně je ve svých tvrzeních od začátku konzistentní a bez rozporu, kdy odmítá, že by se dopustila podvodného jednání zapsáním tržby svítidla na své jméno, což podporují i důkazy soudem provedené. Soud z provedených důkazů si vytváří nepřipustné hypotézy, přičemž odkazuje i na svědeckou výpověď svědkyně S., ač důkaz výsledkem této svědkyně neprovedl. Žalobkyně odmítá tvrzení svědkyně S. a jednatele žalované o tom, že svědkyně S. jednala o údajném podvodu se žalobkyní, dále o tom, že se k podvodnému jednání žalobkyně přiznala a že svědkyně S. předjedнала ústně se žalobkyní uzavření dohody o ukončení pracovního poměru. Taková tvrzení jsou vykonstruovaná a nepravdivá nemající oporu v jiných důkazech. Odůvodnění rozsudku soudu I. stupně je rozporuplné, nepodporuje správnost skutkových zjištění, kdy soud I. stupně založil svá skutková zjištění pouze na tvrzeních (?) svědkyně S. a jednatele žalované, která jsou nevěrohodná a nemají podporu jiných důkazů. Skutek, pro který bylo žalobkyni předáno okamžité zrušení pracovního poměru, nebyl v žádném případě prokázán. Neobstojí ani závěr soudu I. stupně, že samotný hypotetický předpoklad, že chybné zapsání tržby žalobkyně s úmyslem se obohatit na úkor žalované, naplňuje podmínku porušení povinnosti zaměstnance zvláště hrubým způsobem. Odvolatelka poukázala, že odměna z tržby činila 2 %, což představuje částku 75,80 Kč, tedy výše škody je zanedbatelná. Soud I. stupně nezjišťoval souvislost a okolnosti k vykonávané práci žalobkyně, která se vždy chovala řádně, bez problémů, žádné jiné pracovní pochybení u ní nebylo shledáno. Naopak byla za svoji činnost i pochválena. Odvolatelka navrhla, aby rozsudek soudu I. stupně byl změněn a žalobě vyhověno, popřípadě zrušen a věc mu vrácena k dalšímu řízení.
4. Žalovaná ve vyjádření k odvolání navrhovala potvrzení rozsudku soudu I. stupně. Soud vzal v potaz sníženou důvěryhodnost jednatele svědkyně i žalobkyně, a proto na provedené důkazy nahlíží optikou logické souvislosti a absence vnitřních rozporů. Kvůli zúčtování v účtárně se po ukončení směny posílal e-mail večer s tržbou a dále ranní e-mail se jmény zaměstnanců, kteří se o tyto tržby zasloužili. Pro ztrátu důvěry je třeba jednání žalobkyně považovat za útok zaměstnance na majetek zaměstnavatele.
5. Odvolací soud po zjištění, že odvolání bylo podáno včas (§ 204 odst. 1 o.s.ř.), k tomu oprávněnou osobou (§ 201 o.s.ř.) a že použitý odvolací důvod je podřaditelný pod ust. § 205 odst. 2 písm. d/, e/, g/ o.s.ř., a dospěl k závěru, že ve věci samé není odvolání přípustné.
6. Předmětem řízení v projednávané věci je určení neplatnosti rozvázání pracovního poměru okamžitým zrušením, které dala žalovaná žalobkyni dne 23. 2. 2016. Žalovaná spatřuje důvod pro okamžité zrušení pracovního poměru z důvodu porušení pracovních povinností žalobkyně, a to podvodem pro zapsání tržby na své jméno, přestože tržba byla vytvořena jiným zaměstnancem.
7. Soud I. stupně ve věci poprvé rozhodl rozsudkem ze dne 19. 4. 2017, č. j. 38 C 85/2016-68, kdy určil, že okamžité zrušení pracovního poměru ze dne 23. 2. 2016 je neplatné, neboť okamžité zrušení pracovního poměru nesplňovalo náležitosti uvedené v § 60 zákoníku práce, zaměstnavatelem popsany skutek nelze nezaměnitelně identifikovat jako skutek, ve kterém žalovaná spatřuje zvláště hrubé porušení povinností žalobkyně.

8. K odvolání žalované Krajský soud v Brně 12. 6. 2018, č. j. 15 Co 270/2017-100 rozsudek soudu I. stupně zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení s tím, že je na soudě I. stupně, aby provedl řádný výklad projevu vůle žalované.
9. Soud I. stupně poté doplnil dokazování výsledkem žalobkyně a statutárního zástupce žalované P., dále vyslechl svědky S., R. a Č., provedl dále důkazy e-maily a podle názoru odvolacího soudu správně dospěl k závěru, že předmětné okamžité zrušení pracovního poměru formálně splňuje náležitosti směřujícího k rozvázání pracovního poměru okamžitým zrušením ve smyslu § 60 odst. 1 zákoníku práce.
10. Z okamžitého zrušení pracovního poměru již z nadpisu je zřejmý úmysl žalované rozvázat pracovní poměr se žalobkyní okamžitě. Je z něho zřejmé, že žalovaná spatřuje důvod pro okamžité zrušení pracovního poměru z důvodu porušení pracovních povinností žalobkyně, a to podvodem při zapsání tržby na své jméno, přestože tržba byla vytvořena jiným zaměstnancem. Soud vzal za prokázáno, že z výpovědi statutárního zástupce žalované i svědkyně J. S. vyplynulo, že okamžité zrušení pracovního poměru bylo žalobkyni předáno z důvodu, že dne 3. 2. 2016 byl na její jméno zapsán prodej svítidla, i když svítidlo prodala svědkyně S.. Z projevů žalobkyně soud dovodil, že již z předcházejícího jednání se svědkyní S. muselo být zřejmé, z jakého důvodu je s ní pracovní poměr rozvazován. Okamžité zrušení pracovního poměru je tedy dostatečně určité, splňuje náležitosti ust. § 60 zákoníku práce.
11. Soud I. stupně se tedy z tohoto důvodu věcně zabýval tím, zda bylo prokázáno, že žalobkyně porušila své pracovní povinnosti způsobem vytykaným jí v okamžitém zrušení pracovního poměru a zda toto porušení pracovních povinností dosahuje intenzity porušení pracovních povinností zvláště hrubým způsobem.
12. Žalobkyně v projednávané věci zakládá svou obranu na zpochybnění věrohodnosti účastnické výpovědi statutárního zástupce žalované a svědkyně S., zpochybňuje též pravost a věrohodnost listin, svá tvrzení učiněná v průběhu řízení pak prokazuje pouze svou účastnickou výpověď.
13. Soud I. stupně shledal částečně nevěrohodnými jak statutárního zástupce žalované M. P. a svědkyně J. S., tak i žalobkyně s tím, že všichni mají zájem na výsledku řízení.
14. Shodně se soudem I. stupně odvolací soud hodnotil věrohodnost provedených důkazů a dospěl k závěru, že účastnická výpověď statutárního zástupce žalované a svědkyně S. ve své podstatě byly konsekventní, statutární zástupce vycházel z informací svědkyně S. ohledně porušení pracovních povinností ze strany žalobkyně dne 3. 2. 2016. Vycházel tedy z informací nadřízené J. S., že uvedeného dne žalobkyně zapsala zboží prodané svědkyní S. na svoji osobu a porušení povinností žalobkyně tak statutárního zástupce vyhodnotil jako ztrátu důvěry a nemožnost dalšího zaměstnávání žalobkyně.
15. Jak vyplývá z výsledku statutárního zástupce i svědkyně S., svědkyně S. byla nadřízenou žalobkyně, na prodejně pravidelně dojížděla. Kromě tvrzení žalobkyně, že se jí žalovaná chtěla zbavit, z dokazování soudem I. stupně nevyšly najevo žádné skutečnosti, ze kterých by toto tvrzení žalobkyně bylo prokázáno. Svědkyně S. popsala praxi v obchodě při prodeji zboží jednotlivými prodáváčkami a z toho vyplývající nároky. Její svědecká výpověď, že svítidlo za 3 790 Kč dne 3. 2. 2016 prodala svědkyně a ne žalobkyně, byla potvrzena i výpovědí svědkyně L. Č., která svítidlo kupovala.
16. Z e-mailu z 3. 2. a 4. 2. 2016 je zřejmé, že přes tuto skutečnost byl prodej tohoto svítidla zapsán na osobu žalobkyně.
17. Žalobkyně se brání tím, že na konci směny 3. 2. 2016 již nebyla na pracovišti přítomna a e-mail odesílala S. S..
18. K návrhu žalobkyně na doplnění dokazování výsledkem svědkyně S. odvolací soud tuto svědkyni předvolal k odvolacímu jednání na den 2. 2. 2021. Svědkyně omluvila svou neúčast ze zdravotních

důvodů (vysoký stupeň těhotenství). Zástupce žalobkyně poté předložil čestné prohlášení S. S. ze dne 1. 2. 2021, které zřejmě mělo prokázat tvrzení žalobkyně o tom, že 3. 2. 2016 tato svědkyně zasílala e-mail o tržbách na prodejně.

19. Odvolací soud vědom si skutečnosti, že čestné prohlášení není řádným důkazem ve spojení s § 125 o.s.ř., zvažoval obsah tohoto prohlášení ve vztahu k dalším skutkovým zjištěním. Toto čestné prohlášení se vztahuje pouze k hodnocení pracovních kvalit žalobkyně a nikoli k datu tvrzeného porušení pracovních povinností ze strany žalobkyně. Formulace a obsah tohoto čestného prohlášení pak vzbuzují pochybnost, zda vůbec svědkyně toto čestné prohlášení formulovala.
20. Odvolací soud vědom si odstupu času od 3. 2. 2016 nepředpokládal, že svědkyně S. by si vzpomněla na detaily z uvedeného dne, nicméně odvolací soud hodlal svědkyni vyslechnout pouze k obecné praxi na prodejně žalované při prodeji zboží a zapisování prodeje na jednotlivé prodavačky.
21. Po opětovném zhodnocení provedených důkazů jednotlivě i v jejich vzájemných souvislostech poté odvolací soud dovodil, že skutkové závěry v tomto směru lze učinit z již provedených důkazů soudem I. stupně, když ohledně evidence prodaného zboží popsala i sama žalobkyně ve své účastnické výpovědi (č.l. 122 spisu). Žalobkyně vypověděla, že do tržeb zapisovala, zda byly placeny hotově nebo bankovní kartou, kdo byl toho dne na pracovišti a kdo z prodavačů které zboží prodal. Žalobkyně dále mj. vypověděla, že pokud by paní S. 3. 2. 2016 nějaké svítidlo prodala, zapsala by to žalobkyně do evidence.
22. Za této situace tedy lze učinit závěr, že i kdyby S. S. odesílala dne 3. 2. 2016 tabulku s evidencí tržeb na konci směny, by zřejmě vycházela z evidence prodeje jednotlivého zboží tak, jak bylo během dne vyznačeno v evidenci tržeb v počítači.
23. Z důvodů uvedených shora proto odvolací soud dospěl k závěru, že ve věci lze rozhodnout i bez výsledku svědkyně S..
24. Pokud žalobkyně zpochybňovala obsah e-mailu ze 3. 2. a 4. 2. 2016, žalovaná věrohodně a logicky vysvětlila, proč tomu tak bylo, tj. že 3. 2. primárně byly zúčtovány tržby pro potřeby účtárny a druhého dne pak byly jednotlivé tržby přiřazeny k jednotlivým prodavačkám.
25. Tvrzení žalobkyně a její účastnická výpověď ohledně toho, že do evidence tržeb nezapsala prodej svítidla ve svůj prospěch, je vyvráceno účastnickou výpovědí statutárního zástupce žalované a svědkyně S.. Z provedeného dokazování soudem I. stupně nevyšly najevo ani pochybnosti o obsahu provedených listinných důkazů. Tvrzení žalobkyně zůstala osamocená, založená pouze na zpochybnění důkazů a fabulacích.
26. Dokazováním provedeným soudem I. stupně bylo jednoznačně prokázáno, že žalobkyně pracovala u žalované jako prodavačka a dne 3. 2. 2016 byla na prodejně a plnila své pracovní povinnosti. Měla přístup do počítače, tedy zapisovat jednotlivé tržby i na vrub kterého prodavače budou přiřazeny. Uvedeného dne bylo prodáno svítidlo L. Č., a to svědkyni S. za 3 790 Kč. Přesto ve výkazu tržeb se objevilo, že toto svítidlo prodala žalobkyně.
27. V projednávané věci nebyl zjištěn žádný důvod, proč by třetí osoba připisovala prodej ve prospěch žalobkyně a nikoli skutečného prodejce. Na tomto připsání tržby mohla mít zájem pouze žalobkyně (2 % provize z ceny prodaného zboží). Na tom nemění nic ani okolnost, že závěrečný e-mail ze dne 3. 2. 2016 neodesílala zaměstnavateli žalobkyně, ale S. S.. Ta logicky neměla žádný důvod měnit osobu prodavačky, která byla vyznačena v počítači jako osoba, která konkrétní zboží prodala.
28. Nebyl zjištěn ani žádný důvod, proč by svědkyně S. informovala svého nadřízeného o tomto protiprávním jednání žalobkyně, pokud by k němu nedošlo. Svědkyně o tomto podvodu žalobkyně informovala statutárního zástupce, který z toho vyvodil závěr zrušit pracovní poměr se žalobkyní okamžitě.

29. Pochybnost o tomto skutkovém závěru nevzbuzuje ani okolnost, že svědkyně S. jednala se žalobkyní o případném rozvázání pracovního poměru dohodou. I v tomto směru svědecká výpověď svědkyně S. a účastnická výpověď statutárního zástupce jsou konsekventní, nevzbuzují pochybnost o pravdivosti obsahu výpovědí.
30. Shodně se soudem I. stupně tedy i odvolací soud dospěl k závěru, že v provedeném řízení bylo prokázáno, že žalobkyně porušila své pracovní povinnosti, kdy tržbu provedenou jinou prodáváčkou zapsala do evidence tržeb na svoji osobu.
31. Podle § 301 zákoníku práce zaměstnanci jsou povinni a) pracovat řádně podle svých sil, znalostí a schopností, plnit pokyny nadřízených vydané v souladu s právními předpisy a spolupracovat s ostatními zaměstnanci, b) využívat pracovní dobu a výrobní prostředky k vykonávání svěřených prací, plnit kvalitně a včas pracovní úkoly, c) dodržovat právní předpisy vztahující se k práci jimi vykonávané; dodržovat ostatní předpisy vztahující se k práci jimi vykonávané, pokud s nimi byli řádně seznámeni, d) řádně hospodařit s prostředky svěřenými jim zaměstnavatelem a střežit a ochraňovat majetek zaměstnavatele před poškozením, ztrátou, zničením a zneužitím a nejednat v rozporu s oprávněnými zájmy zaměstnavatele.
32. Podle § 55 odst. 1 písm. b/ zákoníku práce zaměstnavatel může výjimečně pracovní poměr okamžitě zrušit jen tehdy, porušil-li zaměstnanec povinnost vyplývající z právních předpisů vztahujících se k jím vykonávané práci zvlášť hrubým způsobem.
33. Toto ustanovení je právní normou s relativně neurčitou hypotézou. Soud I. stupně v projednávané věci si správně vytýčil hypotézu právní normy a správně též dospěl k závěru, že intenzita porušení pracovních povinností ze strany žalobkyně je nejvyšší intenzity, a to bez ohledu na výši škody, kterou žalobkyně způsobila.
34. Je nepochybné, že při prodeji v obchodě si musí každý zaměstnanec počínat velice svědomitě, a to nejen ve vztahu k poctivosti, ve vztahu k zákazníkům, ale také zaměstnavateli, neboť mj. pracuje také s penězi. Předpokladem pro zaměstnávání jednotlivých zaměstnanců je tedy vzájemná důvěra, neboť zaměstnavatel musí zcela spoléhat na to, že každý jeho zaměstnanec pracuje příkladně a poctivě.
35. Jestliže žalobkyně v projednávané věci ztratila svým jednáním důvěru zaměstnavatele, je to tak závažná okolnost, kdy je třeba takové porušení pracovních povinností považovat za porušení povinností zvlášť hrubým způsobem. Na tom nemění nic ani skutečnost, zda žalobkyně předtím byla kladně hodnocena, neboť byť i ojedinělý skutek, který narušil důvěru zaměstnavatele, je natolik závažný, že již nelze po zaměstnavateli spravedlivě požadovat, aby u něho takový zaměstnanec setrval.
36. Vzhledem k tomu, že soud I. stupně ve věci samé rozhodl věcně správně, odvolací soud za použití § 219 o.s.ř. rozsudek soudu I. stupně ve výroku I. potvrdil.
37. Pokud se týká výroku o nákladech řízení, je tento výrok rozsudku soudu I. stupně nepřezkoumatelný. Soud I. stupně nepřiznal úspěšné žalované právo na náhradu nákladů řízení, pouze s odkazem na ust. § 150 o.s.ř. a skutečnost, že žalobkyni bylo přiznáno osvobození od soudních poplatků. Sama okolnost, že žalobkyni bylo přiznáno osvobození od soudních poplatků a ustanovení k zastupování zástupce z řad advokátů, sama o sobě nemůže být bez dalšího důvodem pro aplikaci ust. § 150 o.s.ř.
38. Podle tohoto ustanovení jsou-li tu důvody hodné zvláštního zřetele, nebo odmítne-li se účastník bez vážného důvodu zúčastnit prvního setkání s mediátorem nařízeného soudem, nemusí soud výjimečně náhradu nákladů řízení zcela nebo zčásti přiznat.
39. Z tohoto ustanovení je zřejmé, že se jedná o výjimečné ustanovení, které lze aplikovat pouze tehdy, jestliže jsou pro to splněny všechny okolnosti. Soud I. stupně nezjišťoval postoj za žalované k případné aplikaci ust. § 150 o.s.ř. Nesouhlas s aplikací tohoto ustanovení ze strany žalované je

zřejmý už tím, že žalovaná do výroku o nákladech řízení podala odvolání. Při zvažování aplikace tohoto ustanovení je třeba zvažovat nejen osobní a majetkové poměry účastníka řízení, ale také okolnosti případu a také to, zda a do jaké míry případné nepřiznání nákladů řízení zasáhne do majetkové sféry úspěšného účastníka řízení.

40. Vzhledem k tomu, že soud I. stupně při aplikaci tohoto ustanovení z hlediska shora neposoudil, odvolací soud za použití § 219a odst. 1 písm. a/, § 221 odst. 1 písm. a/ o.s.ř. v tomto rozsahu rozsudek soudu I. stupně zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.
41. V průběhu dalšího řízení bude na soudě I. stupně, aby o nákladech řízení znovu rozhodl, a aby rovněž rozhodl o nákladech odvolacího řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je** přípustné dovolání, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak. V tom případě je možno podat dovolání do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu k Nejvyššímu soudu ČR u soudu, který rozhodoval v I. stupni.

Brno 2. února 2021

JUDr. Eva Zálešáková v.r.
předsedkyně senátu